

Thơ Nguyễn Xuân Hoàng những năm 60

Mang mang

bản chép tay: Luna – minh họa: Luna
Từ xa phố chợ đến giờ
Chân quen bỏ lệ gõ bờ lộ quen
Hoang vu chín đến độ thềm
Lạnh tàn nhẩn rót vào đêm lên đường
Mù sương phố núi mù sương
Nhịp buồn hút gió hồn nương núi rừng
Chuyện linh hồn với bản thân
Bàn tay thượng đế mộ phần chiêm bao
Đôi thông xanh tóc nghẹn ngào
Ngập ngừng lạnh xuống từ bao lâu rồi
Và tôi còn chỉ mình tôi
Mây bay đầu núi kéo trời lên xa
Bàn tay thoáng nổi da gà
Thấm sâu lòng đất nhà ga luân hồi

Bài luận làm tại nhà

bản chép tay: Luna – minh họa: Luna

I – Nhập đề

**Tôi bước vào đời như loài thảo mộc
Rồi bỗng lớn lên như lũ thú rừng
Xương thịt mẹ cha cho cùng tiếng khóc
Anh em mỗi người tặng chút yêu thương**

II – Thân bài

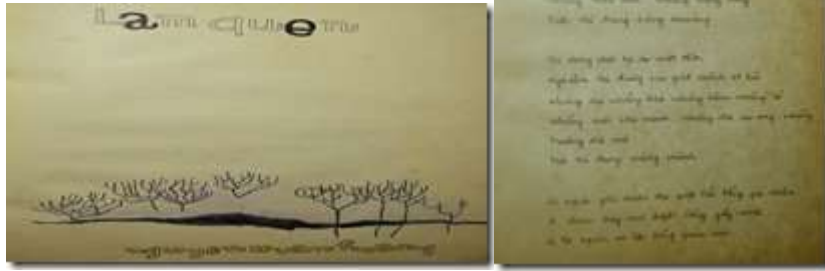
**Năm lên bảy tuổi theo lời mẹ dạy
Tôi làm học trò mắt sáng môi tươi
Đường làng phân trâu ngái mùi cỏ dại
Sáng sớm đến trường ngồi đó nghỉ ngơi
Bạn bè chưa thân bài cho chưa thuộc
Mùa thu chưa qua lá vàng chưa rơi
Thầy giáo bỗng buồn tay vẽ diều thuốc
Khói cùng vô tình hết vẽ thành thơ
Cha đó mắt buồn sâu như biển cả
Và mẹ già nua tóc đã rối bời**

**Tiếng sừng đầu làng mỗi ngày một quá
Sông cũng hững hờ rút cạn niềm vui**

III – Kết luận

**Mùa thu đi qua mùa thu trở lại
Tôi chợt thấy mình tuổi sắp ba mươi
Sáng sáng dừng chân nhìn quanh lớp học
Nhìn lại đời mình buồn đến thế ư?**

Làm quen

bản chép tay: Luna – minh họa: Luna
Ngựa phi nước đại một hồi
Bỏ lại đằng sau khu rừng xanh
Khu rừng xanh khu rừng xanh khu rừng xanh
Và những suối sâu, những đồi cao, những truong dài
Trời thì đang mưa mau
Chim bay mù khơi trên cao một vùng
Ngó xuống phía dưới rừng xanh chập chùng
Những suối xanh, những đèo cong, những truong mờ
Những thôn xóm, những ruộng đồng
Trời thì đang băng khuâng
Tôi dong chơi tự do một thời
Ngoảnh lại đằng sau giặt mình sợ hãi
Những đại những khờ những lằm những lờ
Những suối sâu xanh những đèo cao cong những truong dài mờ
Trời thì đang mông mênh
Ôi ngựa phi nước đại một hồi bỗng quị chân
Ôi chim bay mù khơi bỗng gãy cánh
Ôi tôi người xa lạ bỗng quen em

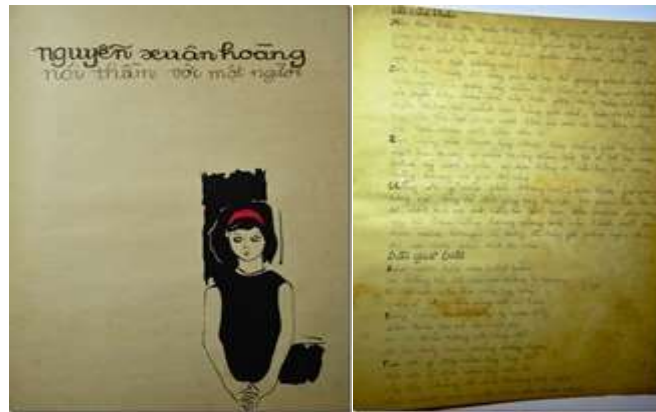
Niềm yên lặng của biển

bản chép tay: Nguyễn Xuân Hoàng – minh họa: Nguyễn Xuân Hoàng

**Đừng nói gì với mặt trời
Nghe không?
Mặt trời cao mặt trời không nghe tới đâu
Đừng nói gì với núi non
Nghe không?
Núi non xa vời núi non không trông thấy đâu
Đừng nói gì với mây gió
Nghe không?
Mây gió cứ bay hoài mây gió nào biết đâu
Đừng nói gì với đất cát
Nghe không?
Đất cát cũng đau đớn như ta đất cát không trả lời đâu
Đừng nói gì với cỏ cây
Nghe không?
Cỏ cây cũng sống cũng lớn cũng chết cỏ cây không hiểu gì đâu
Đừng nói gì với ai hết
Nghe không?
Cũng đừng nói gì với chính mình nữa
Nghe không? Nghe không? Nghe không?
Hãy im lặng như biển
Biển có nói gì đâu
Nhưng biển nghe hết, thấy hết, hiểu hết, biết hết
Nghe không?
Nghe không?**

Nói thầm với một người

bản chép tay: Luna – minh họa: Luna

Lời của thác

*Khi hai bàn tay anh tràn đầy kỷ niệm với những nét gian khổ vẽ hằn đời anh
hạnh phúc thì buồn chảy dài từng sợi nhỏ qua kẽ hở của mười ngón đại khờ,
vậy mà em có biết không em?*

*Con hạc trắng đã bay xa bỏ lại hồ gương xanh nổi ăn năn cũng đến quấy rầy
niềm hối tiếc – có thể anh không còn ngồi đây làm loài sứa biển phơi thây
trên cát bỏng nghe thân thể mình tan từng giọt nhỏ – thôi còn đó cánh tay dài
tủi hổ chưa một lần gói em và nụ hôn này héo hon chưa một lần vồn vã.*

*Liệu ngày nào chạm tay nhau trên đường phố hẹp màu mắt em mang có sẫm
tháng năm dài tôi sẽ bỏ lại sau hành lý một người và xin đừng ai hỏi tại sao
khu rừng hoang vu quá đổi vậy.*

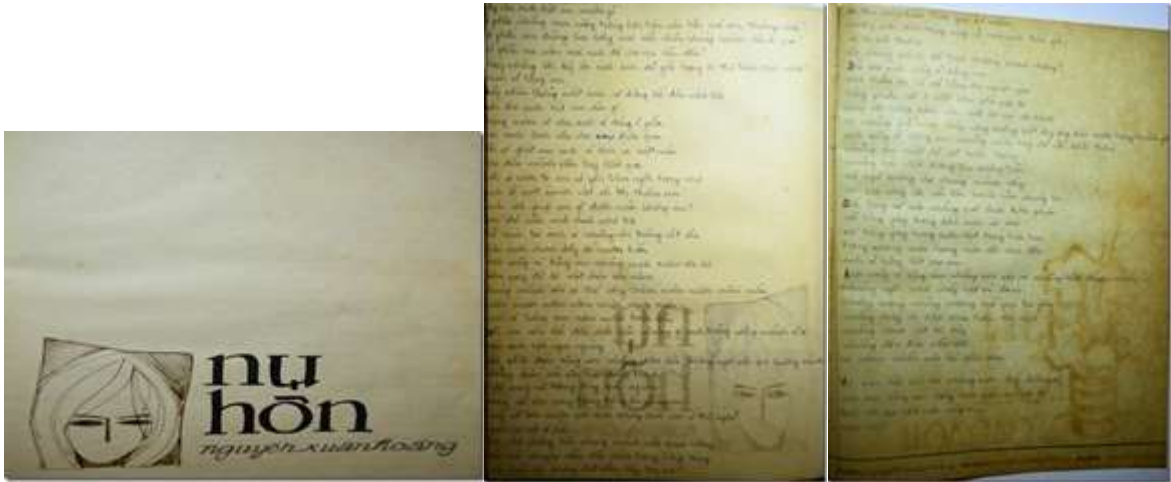
*Chẳng còn gì nữa phải không em – khi tình yêu quay lưng quả bóng đỏ đứt
dây bay lên trời, tóc mun dài sợi nhỏ là mắt em soi vào hồn tôi xui hai đứa
mình chia tay – vậy là khu rừng hoang sương mù vừa đánh mất con chim
vành khuyên bé bỏng để bây giờ nằm nghe thác đá reo hoài khúc hát ăn năn.*

Bài giã biệt

*Dalat mưa hoài nên Dalat buồn
Con đường thì dài nên con đường bị thương
Tôi ôm mối sầu hai vòng tay rộng
Máu ở tâm hồn cũng xối xả tuôn
Tiếng trống trường đầy ly rượu đầy
Khói thuốc lên mờ đôi mắt cay*

*Em là thần tượng vừa sụp đổ
Bỏ lại lòng anh những dửng dưng
Thôi còn gì đâu cầm lấy tay tôi
Thôi còn gì đâu cầm lấy hồn tôi
Này đây những lời đau thương thứ nhất
Chia nhau mỗi người làm vốn sinh nhai*

Nụ hôn

bản chép tay: Luna – minh họa: Luna

*Hãy cho anh biết em muốn gì
có phải những cụm mây trắng trôi trên trời mà em thường nhắc?
có phải con đường hoa hồng mà mỗi chiều chúng mình vẫn đi qua?
có phải nụ cười mà anh đã cho em lần đầu?
hay những lời kỳ lạ mà anh đã gửi trong lá thư tình thứ nhất?
anh sẽ tặng em.
Hãy nhìn thẳng mắt anh và đừng lắc đầu như thế
nói cho anh biết em cần gì
vụng nước có sâu anh sẽ đứng ở giữa
vai anh làm cầu cho em bước qua
đời có ghét em anh sẽ chia ra một nửa
hai đứa mình cầm tay lướt qua
trời có mưa to em cứ yên tâm ngồi trong nhà
anh sẽ một mình ướt xối tới thăm em
anh còn giúp em gì được nữa không em?
em chớ cười anh hoài như thế
Dù mái tóc anh có những sợi trắng rất sâu
khi anh chưa đầy ba mươi tuổi.
anh cũng sẽ tặng em những mùa xuân còn lại
hôm nay đã là một chín sáu năm
chúng mình còn có thể sống thêm năm mươi năm nữa
năm mươi năm năm mươi mùa xuân
anh sẽ tặng em năm mươi triệu lần
bởi em vẫn lắc đầu chối mãi những gì anh tưởng mình sẽ có
nên anh rất ngại ngùng
khi phải đem tặng em những đêm dài không ngủ của quê hương mình*

*những đêm dài sặc sụa chiến tranh
ở đó súng nổ trong lòng mỗi người
súng nổ âm vang trong từng cơn mộng mị
súng nổ liên miên nên anh không làm sao có thể nghĩ
ngoài ra còn có em.*

*Em nhớ chẳng hồi chúng mình mới quen nhau
bữa nói chuyện lần đầu chìm trong tiếng súng
anh làm bộ không biết cầm lấy tay em
lời thú chưa trao tình yêu đã nhận
nhưng mỗi đêm tiếng súng cứ làm anh thức giấc
và tự hỏi thăm*

liệu chúng mình đã thật thương nhau chẳng?

*Dấu sao anh cũng sẽ tặng em
như Trần Dạ Từ đã tặng cho người yêu
tiếng plastic nổ ở một khu phố nào đó
cùng với tiếng khóc của một bà mẹ vô danh
và những giọt máu chảy ròng xuống một ống cống dẫn nước của thành phố.
Anh cũng sẽ tặng em những cánh tay đã rời khỏi thân
những con mắt đã lọt khỏi tròng
những xác chết không tên không tuổi
đã ngã xuống cho chúng mình sống
và sau cùng là nỗi hôi tanh của chúng ta.
Còn tiếng nổ của những quả bích kích pháo
nổ từng giây trong đầu anh và em
nổ từng giây trong thớ thịt trong trái tim
trong xương máu trong cuộc đời đau đớn
anh sẽ tặng hết cho em.*

*Anh cũng sẽ tặng em những nón sắt và những lưỡi lê cận chiến
những ngôi nhà cháy nát vì bom
những ruộng những nương lúa gục tre còm
những dòng lệ khô đem buồn lên mắt
những chua xót tù đày
những đòn đau dần vật
và nhục nhằn của kẻ đầu thai.
Và sau hết còn lại những cuộn dây kẽm gai
anh xin tặng em bằng cách quấn em vào đó
kèm với nụ hôn cuối cùng này
nghe em?*

Trẻ con thời chiến tranh

bản chép tay: Luna – minh họa: Luna

1. Chào đời

*Như vậy đó bọn mình vào đời
Trước mặt sau lưng đầy tiếng nổ
Như vậy đó bọn mình ra đời
Nụ hôn đầu ướt dòng lệ nhỏ
Như vậy đó bọn mình hết đời
Vùng biển mặn một lần thêm nữa
Như vậy đó bọn mình học cười
Máu và xương cùng lời than thở*

2. Làm quen

*Khi lủ vào hồn em
Như một loài thú rừng
Tôi mang cùm kỷ niệm
Làm tên tù chung thân
Khi lủ vào hồn em
Tôi lạc loài trong đó (bis)
Mắt hần sâu cô đơn
Tóc dài đời than thở
Khi lủ vào hồn em
Sao nghe buồn quá chừng
Mưa dầm chiều thứ bảy
Biết mình đau đớn hơn*

3. Blue bird

*Khi bước vào phòng sách vở tôi còn bày la liệt trên giường. BB với mái tóc
vàng chiếc môi dưới trễ ra và nụ cười hé mở*

Còn em

Em có cười đâu

Chiếc áo dài màu đen sweater màu trắng

Và dòng lệ khô trên mi mắt

Khi em bước vào phòng tôi

Với tấm thân gầy như nhánh củi khô

Mái tóc đen và khuôn mặt xanh

Còn đó chiếc cổ cao như một loài vịt trời. Dalat đang mùa mưa

Khi em bước vào đời tôi

Tháng năm cũng chạy dài trong nỗi nhìn bệnh tật

Và đôi mắt trũng sâu

Khi em bước vào mang theo sương mù và gió lốc

Và chua xót bệnh tật đón đau tủi cực của kiếp người

Chiếc ngực nhỏ lạnh lùng như bãi tha ma

Và mười ngón xương tay làm bằng gỗ mục

Thị trường của sự tàn tạ, phải không em?

Khi em bước vào hồn tôi

Với tấm thân gầy gò với mái tóc đen khuôn mặt xanh

Với chiếc cổ cao lênh đênh với dòng lệ rẫy khô đôi mắt trũng sâu

Với mười ngón tay củi mục rét buốt lạnh lùng

Tôi bỗng bốc cháy như một que diêm

Giã biệt

*tiếng trống trường đây, ly rượu đây
khói thuốc lên mờ đôi mắt ai
em là thần tượng vừa sụp đổ
bỏ lại lòng tôi những đắng cay
thôi còn gì đâu cầm lấy tay tôi
thôi còn gì đâu cầm lấy hôn tôi
này đây những lời đau thương thứ nhất
chía nhau mỗi người làm vốn sinh nhai.*

Nguyễn-Xuân Hoàng

Dalat Hè 1958

biển, nghe không

Nguyễn-Xuân Hoàng

Đừng nói gì với mặt trời
nghe không?
mặt trời nóng mặt trời không cần biết đâu.

Đừng nói gì với núi cao
nghe không?
núi cao xa vời núi cao không trông thấy đâu.

Đừng nói gì với mây gió
nghe không?
mây gió cứ bay hoài bay hoài mây gió không
buồn nghe đâu.

Đừng nói gì với súng đạn
nghe không?
súng đạn vô tình súng đạn không hiểu gì đâu.

Đừng nói gì với cỏ cây
nghe không?
cỏ cây cũng sống rồi lớn rồi chết, cỏ cây không
trả lời đâu.

Đừng nói gì với ai hết
nghe không?
cũng đừng thêm nói gì với chính mình nữa.
nghe không? nghe không?

Hãy im lặng như biển.
biển, nghe không?
biển có nói gì đâu
nhưng biển thấy hết, nghe hết, hiểu hết, biết hết...
nghe không?

Biển, nghe không?

Chiến Tranh

nguyễn-xuân hoàng

tháng ba ở san jose có hôm trời mưa
nhỏ thôi
mưa không đủ ướt tóc ướt vai áo ướt mũi giày ướt cổ
dù đôi khi gió rất lớn
và lạnh
lạnh kỳ cục lạnh xám như đám mây trên cao
lạnh buốt xương
lạnh như những mối tình khi phải nói lời chia tay
lạnh như một hôm hai người giặt mình nhận ra
bao nhiêu năm trời chỉ là ảo vọng
tháng ba ở san jose có hôm trời mưa
em lên net hỏi tôi
hôm nay là mười bảy anh biết không?
thì sao?
liệu ngày mai có chiến tranh?
liệu ngày mai có chiến tranh?
liệu ngày mai có chiến tranh?
và máu và xương và nước mắt và
tối nay còn chiếu cảnh gia đình có ba người con
đi quân đội
cậu con trai cái bê rê đen rộng hơn đầu,
mặt còn mụn trứng cá
đứa con gái vừa lớn ngực cao mắt nhìn thẳng
nhớ gì?
“nàng có ba người anh đi bộ đội....
những đứa em nàng có em chưa biết nói”
hôm nay là mười bảy anh biết không?
liệu ngày mai có chiến tranh?
em hỏi tôi qua internet
bush đứng một mình trong tòa bạch ốc
thảm đỏ dưới chân
cô đơn
liệu ngày mai có chiến tranh?
cái màn hình đầy những câu hỏi của em
liệu ngày mai có chiến tranh?
chiến tranh chiến tranh chiến tranh...
em sinh năm 1975
năm nay 28 tuổi
chiến tranh việt nam đã qua 28 năm
em đã lớn lên ở thành thị
tôi đã lớn lên ở vùng quê
đời sống em êm đềm, em nghe nhạc heavy metal
tôi chạy loạn suốt thời thơ ấu
đã nghe “bà mẹ gio linh” và “thiên thai”
và “nắng chiều” và tiếng súng
đã nhìn thấy nhà cháy đã nhìn thấy người chết

đã thấy máu chảy đã bị thương tích
đã yêu vội vã,
đã chia tay bất ngờ
đã chôn một tình ái
liệu ngày mai có chiến tranh
ở một nơi tưởng rất xa
cái xứ dầu hỏa của người iraq
nơi có ông saddam nhiều râu
đạo hồi
nhưng em đã nhìn thấy tai nạn trên đường phố mỗi ngày
đã thấy new york 911
đã thấy lửa cháy ở los angeles
động đất ở bắc california
iraq không xa nước mỹ đâu
chiến tranh bây giờ không có mặt trận
trên trời dưới đất
trên biển trong rừng trên đường phố
và sa mạc
chiến tranh trong mỗi gia đình
cả trong tình yêu của mỗi chúng ta
chiến tranh hả?
đồ chó đẻ
những cụm khói đen
những viên đạn đồng
những quả bom sinh hóa
những tan nát và chia ly
và nước mắt
và lạnh căm và máu và bóng tối
ôi chiến tranh
ta thù ghét mi!
chiến tranh hả
đồ chó đẻ
nó đã giết
cha tôi mẹ tôi anh tôi chị tôi em tôi
nó đã giết
bạn bè tôi người yêu tôi
quê hương tôi đất nước tôi
liệu ngày mai trái đất sẽ ra sao?
liệu ngày mai chúng ta có còn nhìn thấy nhau?
liệu ngày mai trong sân sau nhà tôi hoa có còn nở
như một bài thơ của nhất hạnh
liệu ngày mai có chiến tranh?
ôi chiến tranh
đồ chó đẻ
ta thù ghét mi!

*nguyễn-xuân hoàng
san jose 9 giờ sáng
thứ ba 17 tháng ba, 2003*

War

Lưu Diêu Vân translated from "Chiến Tranh"

sometimes it rains in march in san jose
lightly
not wet enough to soak flows of hair, shirt, shoes' tips dripping grass dew
wind turns intense at times
and cold
strangely cold and grayish like the clouds up above
piercing cold
as cold as those departing words of lovers
as cold as that moment when two people suddenly realize
the time span of all those years is merely an illusion
sometimes it rains in march in san jose
you ask me on the internet
it's the 17th today, are you aware of that?
so what?
will there be war tomorrow?
will there be war tomorrow?
will there be war tomorrow?
and blood and bones and tears and ...
tonight the footage is still being played, a family of three children
in the army
the son wears a soldier's hat much bigger than his head
his face is still full of acnes
the adolescent daughter possessing high chest and straight vision
remember what?
"she has three big brothers in the army
some of her little brother can't even speak yet"
today is the 17th, are you aware of that?
will there be war tomorrow?
you ask me on the internet
bush stands isolated in the white house
red carpet beneath
lonely
will there be war tomorrow?
the screen is filled with your questions
will there be war tomorrow?
war war war ...
you were born in 1975
this year you are 28
the vietnam war had passed 28 years
you grew up in the city
i grew up in the village
your life is peaceful, you listen to heavy metal
i spent my childhood running and seeking safety
i listened to "gio linh mother" and "heaven"
i listened to "evening sun" and the sound of gun
had seen burning houses and corpses
had seen the spill of blood and had been wounded

had loved quickly
had abruptly felt apart
had buried a love story
will there be war tomorrow?
in that place we considered far away
that oil world belonging to the people of iraq
saddam with a full beard
islamic
but you had witnessed accidents happening on the street everyday
had seen new york on 9-11
had seen the burning fire in los angeles
earthquake in northern california
iraq is not far from the u.s.
modern war has no battlefield
in the sky, on land
out in the sea in the jungle on the street
and the desert
war within every family
and within each of our love
war?
son of a bitch
those black clouds
those pink bullets
those biochemical bombs
disarrays and partings
and tears
and coldness and blood and darkness
oh, war
i despise you!
war?
son of a bitch
it slaughtered
my father my mother my brother my sisters
it slaughtered
my friends my lovers
my homeland my country
what will earth become tomorrow?
will we still be able to see each other?
will there still be blossoming flowers in my garden tomorrow?
like a poem by nhat hanh
will there be war tomorrow?
oh, war
son of a bitch
i despise you!

***San Jose 9 AM
Tuesday, March 17, 2003***

NỤ HÔN

*anh làm bộ không biết cầm lấy tay em
lời thú chưa trao tình yêu đã nhận
nxh*

*i held your hand pretending obliviousness
love unuttered, yet love avowed
nqn*

Hơn mười năm trước đây, tôi dịch một bài thơ ngắn của Jaques Prévert đăng trên Văn Học Nghệ Thuật Liên Mạng để tặng hai người bạn như sau:

L'Automne

*Un cheval s'e'croule au milieu d'une allée
Les feuilles tombent sur lui
Notre amour frissonne
Et le soleil aussi.
(Jacques Prévert, trích từ Paroles, 1958)*

Thu

*Một con ngựa ngã quỵ giữa một đường hẻm
Lá rụng trên nó
Tình yêu chúng ta rung rẩy
Và mặt trời cũng thế.*

Sau khi bài được đăng vài ngày, tôi nhận được một email nhắc tôi rằng chữ 'allée' dịch là 'đường hẻm' không được chuẩn, nên dùng 'đường mòn... đường nhỏ... hay tiểu lộ...' thì chính xác hơn. Nội dung email rất chuẩn mực và chừng mực, chia sẻ mà không chỉ trích, nhắc nhở mà không khoe khoang. Cuối email ký tên Nguyễn Xuân Hoàng. Đó là giao ngộ trực tiếp đầu tiên và duy nhất giữa Nguyễn Xuân Hoàng và tôi. Nhưng ấn tượng của tôi với ông thì thật là đậm sâu. Cho tới hôm nay.

Và từ tri ngộ đậm sâu đó, hơn mười năm sau, tôi thử thách mình, dịch bài thơ *Nụ Hôn* của ông qua tiếng Anh, và gửi tặng chính tác giả - Thay một lời chào, và một lời mời, ông mau trở lại cuộc chơi ngôn từ đa dạng đa đoan...

Nguyễn Phước Nguyên

Nụ hôn

Hãy cho anh biết em muốn gì
có phải những cụm mây trắng trôi trên trời mà em thường nhắc?
có phải con đường hoa hồng mà mỗi chiều chúng mình vẫn đi qua?
có phải nụ cười mà anh đã cho em lần đầu?
hay những lời kỳ lạ mà anh đã gửi trong lá thư tình thứ nhất?
anh sẽ tặng em.

Hãy nhìn thẳng mắt anh và đừng lác đầu như thế
nói cho anh biết em cần gì
vũng nước có sâu anh sẽ đứng ở giữa
vai anh làm cầu cho em bước qua
đời có ghét em anh sẽ chia ra một nửa
hai đứa mình cầm tay lướt qua
trời có mưa to em cứ yên tâm ngồi trong nhà

anh sẽ một mình ướt xối tới thăm em
anh còn giúp em gì được nữa không em?
em chớ cười anh hoài như thế

Dù mái tóc anh có những sợi trắng rất sầu
khi anh chưa đầy ba mươi tuổi.
anh cũng sẽ tặng em những mùa xuân còn lại
hôm nay đã là một chín sáu năm
chúng mình còn có thể sống thêm năm mươi năm nữa
năm mươi năm năm mươi mùa xuân
anh sẽ tặng em năm mươi triệu lần
bởi em vẫn lắc đầu chối mãi những gì anh tưởng mình sẽ có
nên anh rất ngại ngùng
khi phải đem tặng em những đêm dài không ngủ của quê hương mình
những đêm dài sặc sụa chiến tranh
ở đó súng nổ trong lòng mỗi người
súng nổ âm vang trong từng cơn mộng mị
súng nổ liên miên nên anh không làm sao có thể nghĩ
ngoài ra còn có em.

Em nhớ chẳng hồi chúng mình mới quen nhau
bữa nói chuyện lần đầu chìm trong tiếng súng
anh làm bộ không biết cầm lấy tay em
lời thú chưa trao tình yêu đã nhận
nhưng mỗi đêm tiếng súng cứ làm anh thức giấc
và tự hỏi thăm
liệu chúng mình đã thật thương nhau chẳng?

Dấu sao anh cũng sẽ tặng em
như Trần Dạ Từ đã tặng cho người yêu
tiếng plastic nổ ở một khu phố nào đó
cùng với tiếng khóc của một bà mẹ vô danh
và những giọt máu chảy ròng xuống một ống cống dẫn nước của thành phố.

Anh cũng sẽ tặng em những cánh tay đã rời khỏi thân
những con mắt đã lọt khỏi tròng
những xác chết không tên không tuổi
đã ngã xuống cho chúng mình sống
và sau cùng là nỗi hôi tanh của chúng ta.

Còn tiếng nổ của những quả bích kích pháo
nổ từng giây trong đầu anh và em
nổ từng giây trong thớ thịt trong trái tim
trong xương máu trong cuộc đời đau đớn
anh sẽ tặng hết cho em.

Anh cũng sẽ tặng em những nón sắt và những lưới lê cận chiến
những ngôi nhà cháy nát vì bom
những ruộng những nương lúa gục tre còm
những dòng lệ khô đem buồn lên mắt
những chua xót tù đày
những đòn đau dần vật
và nhục nhằn của kẻ đầu thai.

Và sau hết còn lại những cuộn dây kềm gai
anh xin tặng em bằng cách quấn em vào đó

kèm với nụ hôn cuối cùng này
nghe em?

The kiss

Let me know your wish
is it the floating white clouds above you often mentioned?
is it the rose-lined path we strolled each evening?
is it my first smile at you?
or is it the peculiar phrases in my first love letter to you?
all, my gifts to you.

Look directly into my eyes and shake not your head
tell me what you need
in the middle of the deep lagoon i will stand
my shoulder, your bridge to cross
i will split all the hatreds you bear
we will skitter over them, holding hand
in the deluge just wait calmly inside
i will come to you alone, drenched
can I help you with whatever else?
laugh not at me the way you always do

Though my hairs sadly stranding white
even when I am yet thirty.
i will bequeath to you my remaining springs
today is already nineteen sixty five
we may live another fifty years
fifty years, fifty springtimes
fifty million times i will confer all to you
since you will perpetually shake your head, refusing all i imagined i would have
so i would become very timid
when I must give you all the sleepless nights of our homeland
the long nights choked of war
where gunfires blazed in our cores
gunfires echoed in every dream
gunfires boomed ceaselessly, barricading you
from my thoughts.

Do you recall when we first met
our conversation drown in gunfires
i held your hand pretending obliviousness
love unuttered, yet love avowed
but gunfires made my nights insomniac
and i questioned myself
are we surely in love?

Nonetheless, i will give you
as a poet gifted his beloved
the sound of bomb blast at some part of town
with the wail of a nameless mother
and the rivulets of blood coursing down the city sewers.

I will also entrust to you arms that were severed
eyes that were gouged
corpses without names

lifeless, so we can live
and finally, our stench.

Moreover, the artillery barrages that
incessantly explode in your head and mine
in each fiber of our body in our hearts
in our flesh and bones in our afflicted lives
all, a gift to you.

I will as well give you the helmets and the bayonets
the napalm-incinerated house
the parched pastures the withered rice fields
the barren tear ducts that saddened the eyes
the imprisoned bitterness
the agonizing torments
and the wretchedness of being reborn.

And lastly, all that's left are the rolls of concertina wire
which I will wrap you in as (like) a gift
enclosing this last kiss of mine
you want?

THƠ TÌNH CUỐI ĐỜI

*Bảy tấu khúc
mừng tuổi anh, tháng bảy*

1.

Anh dấu yêu, tháng bảy đến rồi, mừng anh thêm một tuổi.

Một tuổi đời, tuổi mới, anh vẫn hoài mới ở trong em.

Gỡ đến anh sáng nay, nụ hôn một môi muện màng, nhưng em nghĩ là anh biết,

Suốt đời này, mãi mãi em cũng chỉ có một người để mừng tuổi, chính là anh.

Thuở mới lớn, mắt biếc môi hồng tóc dài lộng gió, rong chơi khắp phố phường em chỉ thấy riêng anh.

Nụ cười, ánh mắt, tay cầm, môi hôn nóng bỏng cuốn mắt hồn bé dại.
Chung đời tình, có hạnh phúc, có đờn đau, với em anh vẫn hoài là trái núi che mắt mọi người, để em dù có những phút cuồng ngông vẫn không thấy được ai cả, ngoài anh.
Trời vào hè, nhớ không anh những ngày thơ mộng cũ, khi ta chỉ là một, rong chơi lãng bạt cùng với những chú ve sầu râm ran trên vòm tán lá xanh, trong khu vườn mùa hạ.
Tay trong tay, mắt trong mắt, ta có thấy ai đâu, ngoài anh và em.
Môi ngậm môi hôn, ta chẳng nghe gì cả, chỉ còn nhịp đập rộn ràng của tim yêu.
Tháng sinh nhật anh, bỏ qua tai những đêm tiếu chết người, biển xanh nước ấm, em và anh, và tình yêu bỏng cháy.
Em cùng anh, có nước mắt có nụ cười, có đắng cay có điều phải chọn, có bao giờ ta tiếc là đã chọn cùng nhau đi hết đường đời, có bao giờ ta ân hận là đã phải cùng nhau xẻ chia ngày tháng của anh, của em.

2.

Mừng anh thêm một tuổi, anh thương yêu, bây giờ tháng bảy,
Hồn em, quà mừng sinh nhật, tay anh giữ đã từ lâu.
Nụ hôn dành cho anh, sáng nay, sáng đầu ngày cùng tiếng chim hót sau vườn nhỏ,
Nhắm mắt, vẫn là nụ hôn đầu bao năm tháng lòng mình tưởng chừng đã phôi pha.
Sinh nhật của anh lần đầu tiên tham dự, em vừa mười bảy, buổi tiệc vui, chồn đông người, em ngồi thu mình trong chiếc ghế bành nơi góc tối mắt nâu mở to nhìn anh, nhìn bè bạn vây quanh.
Sinh nhật của anh lần đầu tiên tay ta chạm bàn tay, anh hơn ba mươi, em cứ tự hỏi hoài, giữa biết bao nhiêu người sao ta lại cứ phải gai góc kiếm tìm, vượt trở bao gai chông để đến với nhau.
Trong em, vẫn còn hoài, ngày đó bạn bè và anh và chiếc bánh sinh nhật với không một ngọn nến nào được thắp được thổi.
Và trái tim anh, và đôi mắt có nỗi buồn nào nặng trong lòng lúc ấy, làm chao đảo hồn em, nhỏ của anh, trái tim vừa lớn, lòng đầy ấp thương yêu, trao hết cho anh, không ngại ngần so đo tính toán.
Ở anh, biết bao mệt mỏi, vậy mà anh vẫn còn giữ được riêng cho em nồng nàn say sưa như tuổi trai vừa lớn đã gởi vào em hết sức lực tuổi thanh xuân.
Ta chết ngộp trong nhau, tưởng không gì phân cách nỗi ông bạn lớn và cô nhỏ, cả chia xa, cả cái chết, cả những dòm ngó khắc nghiệt của bạn lớn anh và bạn nhỏ em.
Thế mà ta vẫn vượt qua, anh và em và tình yêu của chúng mình.

3.

Đầu tháng bảy, mừng tuổi anh, anh một thời, một kiếp,
Cả một đời em dành, riêng chỉ tặng cho mỗi mình anh.
Tạ ơn cha mẹ dưỡng sinh, cho anh và em, sau cùng chúng mình tìm thấy bóng.
Cám ơn đất trời dung chứa, em sanh sau anh mười sáu năm, chẳng hề thất lạc nhau.
Tháng bảy năm nào, trời cao nguyên lạnh, em sách vở bài thi cuốn hút không đặt được môi tươi lên nụ hôn khô nẻ của anh để mừng sinh nhật. Vật vờ nhớ ông bạn lớn, ngâm nga hoài câu hát núi cao.
Sân trường Đại Học buồn, tháng bảy mưa ngâu, anh lên thăm không báo trước, em mừng, cười.
Ngực áo anh ướt đẫm, nước mưa hay mắt mừng hội ngộ. Không khóc sao vẫn giọt ngắn giọt dài.
Bông hồng vàng, nơi xứ lạnh em gởi về cho anh mừng sinh nhật năm nào, nằm khô buồn trong chiếc bình cạn nước, vì không có em về để xẻ chia với anh.
Nhưng bông hồng vàng trong em chưa bao giờ tàn héo, mãi mãi tháng bảy vẫn là tháng nhớ nhất của em.
Mãi mãi em vẫn là chiếc bóng nhỏ, ngồi ở góc tối nhà, mắt nâu dõi theo bước anh đi.
Những con đường ta cùng rong chơi, quên mọi người, mọi thứ, quên tiếng cười, tiếng khóc, không còn nữa trong ta nhưng xin anh hãy nhớ.
Hồn em, tim óc nhỏ vẫn mãi còn với những ngày tháng cũ, những con đường lá me xanh non đan rợp trên đầu, trái lạc ngựa khô xoay tròn trên không theo gió, và tóc dài em bay quần lầy hồn anh.

4.

Mừng tuổi anh, yêu quý của em, bây giờ là tháng bảy,

Quà tặng anh, tuổi trẻ em, hiện tại với tương lai.
Nằm trên người anh, em, với trái tim cháy nồng dù tháng năm chưa sai nhịp đập,
Gối đầu tay anh, em, đêm ngắn ngày dài chẳng phút nào ngưng nhớ nghĩ về anh.
Cởi áo ra, xoay lưng lại, cho anh xem đờn roi em gánh.
Thịt xương thì của mẹ cha, sao em muốn thành Na-Tra kiếp trước, gởi thịt lại mẹ trả xương
cho cha, tim và hồn em tặng hết anh.
Thì thầm cho em nghe, điếc tai anh là dư luận, xé tim anh là ánh mắt trẻ thơ.
Nghiến răng lại, ngược đầu cao, dẫm lên mọi thứ, dầu gì anh cũng không thể nào ngưng được
tiếng yêu em.
Ngọn roi nào rớt bóng thịt da để vết hằn đỏ trên người, vẫn không cách chia được em và anh,
chẳng làm được nhỏ lì lợm của anh rơi nước mắt.
Nhưng cơn gió chui qua áo anh, xoáy vào phổi lạnh những trận ho kéo dài, trên đường buổi
sáng rét căm anh chở em ra bến xe, đưa em về mái trường trên vùng cao nguyên tím mù lại làm
đau quặn ruột gan em.
Cơn cảm lạnh, cùng với ác độc của miệng đời và những tình thân làm nát tim anh, làm bạc đi
vài chân tóc cũng không gục ngã được anh.
Sao roi đờn trên người em lại làm đau thân anh, uống nước mắt trên mặt thơ non em buổi sáng
chia tay lại làm lòng anh mềm lại, và nước mắt anh và miệng cười nhưng mắt long lanh ướt
của em lại làm anh nằm dài tắt tiếng, sau khi xe đồ chuyển bến đi xa.

5.

Anh dẫu yêu, tháng bảy đến rồi, mừng anh thêm một tuổi,
Một tuổi đời, tuổi mới, anh vẫn hoài mới ở trong em.
Áo bà ba, chân guốc mộc, con nước lớn chiếc thuyền trôi vật vờ như chiếc lá,
Tháng bảy mưa hoài, em lặn lội thăm nuôi, sợ hãi nhìn ngầu đục nước phù sa.
Đường đi Mỹ Tho, đường sang Rạch giá, cùng về cả miền Tây, nhưng lại hai ngã rẽ.
Một mình em, non nớt giữa đời vẫn phải chọn cả hai.
Một giỏ nuôi chồng, một xách thăm cha, hai bên đều nặng gánh.
Mưa tháng bảy chắc cũng không nhiều bằng nước mắt em trong lúc vắng anh.
Buổi sáng, gió lạnh đón xe đồ đi thăm cha nơi cửa Đại, tội cho anh biết bao nhiêu đang còng
lưng đẩy xáng nơi Kinh làng thú Bảy. Ngậm ngùi nhớ mãi câu ngâm:
*"Sông dài, cá lội bắt thăm,
Phải duyên chồng vợ, ngàn năm em vẫn chờ..."*
Đêm khuya, nằm phơi sương trước hàng hiên nhà người, chờ giờ nước lớn con xuồng lá nhỏ
đưa đi gặp chồng, thương các con đang bơ vơ nằm nhà với bà mẹ vú, đầu quẩn quanh với câu
mẹ ru ngủ thuở xưa:
*"Con cò lặn lội bờ sông,
Gánh gạo nuôi chồng, tiếng khóc nỉ non..."*

6.

Mừng anh thêm một tuổi, anh thương yêu, bây giờ tháng bảy,
Hồn em, quà mừng sinh nhật, tay anh giữ đã từ lâu.
Thức giậy đi anh, nắng bình minh reo vui, sáng nay lòng em chùng như mở hội,
Nhìn ra sân, cây hồng vàng từng ngày em chăm sóc, khoe bao nụ thắm mừng anh.
Bao năm chung gối chăn, quen hơi quen tiếng, hồn anh chắc giờ đã mỗi mòn rung động.
Nhưng sao em, tim vẫn hằng một nhịp cần khi nghe giọng nói tiếng cười anh.
Đời sống dài, máu em không còn đủ để bơm lên tim những mộng mơ mới.
Với anh, em biết chắc là anh vẫn chưa hề mệt mỏi trong những dong chơi phiêu lưu cùng bờ
bến xa xăm.
Bước xuống đi anh, cửa đời vẫn còn đẹp lắm.
Trời xanh tháng bảy, mây trắng, hương hoa, chim kêu trong vòm xanh lá.
Huyền diệu biết bao là đời sống, thay đổi hàng ngày từng sát na, tíc tắc, thì kể xá gì những lỗi
nhịp nhỏ trong ân ái lứa đôi.
Em vẫn ngồi đây, chờ anh, ngôi nhà ngói đỏ, hương ngọc lan, bụi tử đinh hương tím, tiếng
hoàng yến kêu buồn bã trong lòng.
Mạnh mẽ biết bao trận chiến giữa sống và chết, giữa tối đen và minh ảnh, để chỉ mình em nghe
được tiếng kêu bỏ đời mà đi thống thiết từ những chú quạ đen của Edgar Poe.

7.

Đầu tháng bảy, mừng tuổi anh, anh của một thời, một kiếp,

Cả một đời em dành, riêng tặng cho mỗi mình anh.
Tay em đây, hãy cầm lấy, nếu đời sống chung quanh đôi khi làm anh mỏi mệt,
Môi hồng em, ngậm đi anh, sợ đời thay rượt đuổi làm anh chóng mặt hụt hơi.
Hơn ba mươi năm sống chung, bao nhiêu lần mình xẻ chia ngày tháng bảy.
Em không biết còn bao tháng ngày nữa, mình có dịp nói với nhau những nỗi ngọt bùi.
Tay anh đã mỏi cho em làm gối, ngày còn lại, em chỉ mong mang được đến anh cơn gió nhẹ
buổi trưa, mùi trầm hương ban tối, vì đời sống đâu dài để em quay mặt với anh.
Tháng bảy, tuổi mới anh, gửi đến anh lời cảm ơn em chưa từng ngờ.
Tạ tình anh đã chịu với em những cơn chướng kỳ đồng bóng, ngược ngạo kiêu kỳ của tuổi vừa
mới lớn, những dầy vò trong lứa trung niên, và giọt nước mắt em giấu che trong đêm khi cơn
đau quặn lên bất chợt cùng khủng hoảng cô đơn em chưa bao giờ từng chia sẻ cùng anh.
Tháng bảy, mừng tuổi anh, em như người phá sản, không còn gì để tặng cho anh.
Mái tóc sợi vấn sợi dài đã chen một vài sợi trắng, không đủ sức buộc chặt đời anh, thì tặng làm
gì dù mùi hương tóc anh yêu từ năm em vừa mười bảy, vẫn còn theo em cho suốt một đời.
Bàn tay thon nhỏ, từng dạo trên piano những phím nhạc tình, nay đã cứng khô quên dần nốt
nhạc, xa lạ với phím đàn, thì còn tiếc gì mà níu lấy hồn anh.
Tháng bảy, chào anh, buổi sáng.
Dậy đi anh, một ngày trời đẹp.
Hương tóc em vẫn là của anh khi anh cần mùi hương quen ru ngủ.
Và tay em, đưa sẵn, đợi anh, lúc anh mong được những sẻ chia.

Trương gia Vy

Nguồn: Tạp chí Da Màu

Một Mình

Anh ngồi hoang vu trên căn gác đầy cô độc
Trắng chiều nhớ em vậy mà em có biết không?
Anh giữa tay xin sa mạc cho lòng
Và đau đớn cho cuộc đời mới lớn
Mắt hiu hắt vì chứa đầy mộng tưởng
Hồn u hoài nên khát gió trùng dương

Cay đắng vậy làm sao mà em hiểu
Phải không em, em gái của đời anh?
Áo tím đơn sơ lạc nẻo thị thành
Tim non dại nào mà nhiều đau khổ
Anh ngỡ ngang nghe ngày xưa hội ngộ
Tiếng em cười theo đuổi mãi hồn anh
Tiếng em cười ôi quên làm sao đành
Em ơi em có nghe chiều úa héo
Anh ngồi cô liêu trong tay đời lạnh lẽo
Nghe tiếng em về ray rứt vô biên
Từng bước êm êm xâu xé nỗi niềm
Làm gọi nhớ những ngày vui chưa trọn
Từng bước êm êm như thân đời đang lớn
Nếu anh về kỷ niệm những ngày xưa
Hai đứa yêu nhau có hẹn bao giờ
Sao chưa xót cứ làm mình nên tội
Từng bước êm êm đủ làm chiều hấp hối
Từng bước êm êm đủ anh khóc một mình
Em ơi em sao mà buồn mông mênh!

Nguyễn-Xuân Hoàng

Chào Đời

Như vậy đó bọn mình vào đời
Trước mặt sau lưng đầy tiếng nổ
Như vậy đó bọn mình ra đời
Nụ hôn đầu ướt dòng lệ nhỏ
Như vậy đó bọn mình kết đời
Vùng biển mặn một lần thêm nữa
Như vậy đó bọn mình học cười
Máu và xương cùng lời than thở

Làm Quen

Khi lái vào hôn em
Như một loài thú rừng
Tôi mang cùm kỷ niệm
Làm tên tù chung thân
Khi lái vào hôn em
Tôi lạc loài trong đó (bis)
Mắt hần sâu cô đơn
Tóc dài đời than thở
Khi lái vào hôn em
Sao nghe buồn quá chời
Mưa dầm chiều thứ bảy
Biết mình đau đớn hơn

Nguyễn-Luân Hoàng

Nguồn: <http://www.ngo-guyen.org/p3623/thu-quan-nguyen-xuan-hoang>

Sao lục: **Khánh Vân**

Ngày 26/8/4893 – Giáp Ngọ (19/9/2014)

www.vietnamvanhien.net